

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w KATOWICACH

Dla rozwoju Regionu

Raport
z działalności
Funduszu
w 2009 roku

WFOŚiGW w Katowicach

Spis treści:

Słowo wstępne	3
Fundusz w Regionie	4
Plan finansowy	8
Beneficjenci pomocy Funduszu	10
Efekty ekologiczne i rzeczowe	11
Działania inwestycyjne	11
Działania pozainwestycyjne	13
Program Operacyjny „Infrastruktura i Środowisko”	16

Publikacja przygotowana przez **Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach** na podstawie „Sprawozdania z działalności WFOŚiGW w Katowicach za rok 2009”.

Autor tekstu:

Piotr Biernat

Skład i opracowanie graficzne:

Joanna Kosma

Autorzy zdjęć:

J. Pilszak, P. Biernat, E. Staszkiewicz-Widera, S. Kaczmarczyk, Video-Strip

Szanowni Państwo!

W ciągu ostatnich 20 lat wiele zmieniło się w naszym kraju i w województwie śląskim w zakresie ochrony środowiska. Jeszcze w latach osiemdziesiątych Polskę, a zwłaszcza Śląsk, w Europie oficjalnie uznawano za obszary największego zagrożenia ekologicznego. Dokonane po 1989 roku korzystne zmiany w środowisku naturalnym są również efektem stworzenia i sprawdzenia się mechanizmu odnawialnego finansowania proekologicznych przedsięwzięć. Działający skutecznie od 16 lat, unikatowy w skali światowej system finansowania ochrony środowiska, którego wojewódzkie fundusze są ważnym i integralnym elementem, pozwala na konsekwentną realizację pozytywnych dla środowiska naturalnego przedsięwzięć oraz umożliwia efektywne działania na rzecz rozwoju regionu i kraju.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Katowicach w 2009 roku podobnie jak w latach poprzednich udowodnił, że jest stabilną i ważną instytucją w regionie, wspierającą działania na rzecz zrównoważonego rozwoju zgodnie z polityką ekologiczną państwa i województwa, a także związane z absorpcją środków unijnych.

Z udzielonej w 2009 roku pomocy finansowej Funduszu w wysokości blisko 400 milionów złotych skorzystali inwestorzy realizujący w województwie śląskim przedsięwzięcia związane przede wszystkim z ochroną powietrza, ochroną wód i porządkowaniem gospodarki ściekowej, a w dalszej kolejności z ochroną powierzchni ziemi i gospodarką wodną. Znaczna część wsparcia aktywizowała ochronę przyrody, profilaktykę zdrowotną dzieci i młodzieży, edukację ekologiczną oraz działania związane z monitorowaniem stanu środowiska.

Dzisiaj można śmiało powiedzieć, że dotychczasowe efekty wynikające ze stosowania przez Wojewódzki Fundusz finansowania zwrotnego dla zadań proekologicznych pokazują, iż ochrona środowiska wszystkim się opłaca i może stać się kółem zamachowym oraz siłą napędową dla rozwoju całego regionu.

Rada Nadzorcza i Zarząd
WFOS.GW
w Katowicach

Bernard Błaszczyk
Przewodniczący RN

Krzysztof Stachowicz
Wiceprzewodniczący RN

Karol Węglarzy
Sekretarz RN

Jerzy Suchy
Członek RN

Stanisław Wilka
Członek RN

Anna Wrześniak
Członek RN

Jerzy Ziara
Członek RN

Gabriela Lenartowicz
Prezes Zarządu

Andrzej Konieczny
Zastępca Prezesa Zarządu

Adam Liwochowski
Zastępca Prezesa Zarządu

Andrzej Pilot
Zastępca Prezesa Zarządu

Franciszek Procek
Zastępca Prezesa Zarządu

Fundusz w Regionie

Konsultacje z przedstawicielami Subregionu Zachodniego - Komowac, czerwiec.

Konsultacje z przedstawicielami Subregionu Centralnego - Tychy, maj.

W kontaktach z beneficjentami bardzo ważną rolę spełniały, zainicjowane dwa lata temu, spotkania i konsultacje członków Zarządu WFOŚiGW z samorządowcami i przedsiębiorcami z województwa śląskiego, pozwalające nie tylko prezentować skalę i formy udzielanej pomocy, ale tak przekształcać i modyfikować listę zadań priorytetowych dofinansowywanych przez Fundusz, by odpowiadała ona najbardziej żywotnym potrzebom lokalnych środowisk.

Istotną kwestią poruszaną podczas dyskusji była także tematyka dotycząca możliwości korzystania przez samorzady z europejskich dotacji w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, dla którego Fundusz jest Instytucją Pośredniczącą II stopnia. W ciągu dwóch lat dofinansowanie z Funduszu Spójności na łączną sumę ponad 352 mln złotych przyznano w sześciu konkursach dziesięciu beneficjentom, którzy aplikowali o te środki w WFOŚiGW w Katowicach. Dodatkowo przekazano potwierdzenie dofinansowania dla projektu kluczowego na kwotę ponad 44 mln zł oraz podpisano preumowę na 593 mln zł.

To jeden z najlepszych wyników w kraju!

Współpracując ze Śląskim Urzędem Wojewódzkim Fundusz opiniował zadania związane z ochroną przeciwpowodziową oraz dofinansował przedsięwzięcia polegające m.in. na:

- prowadzeniu stałych pomiarów stanu środowiska w ramach regionalnego monitoringu środowiska, wydawaniu rocznych raportów o stanie środowiska,
- stałym i regularnym doposażaniu jednostek straży pożarnej w sprzęt do przeciwdziałania skutkom poważnych awarii przemysłowych oraz katastrof chemicznych i ekologicznych.

Ponadto ze środków Funduszu wsparto przedsięwzięcia realizowane przez wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne takie jak: Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach, Instytucję Filmową „Silesia Film” w Katowicach, Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny w Koszęcinie, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze, placówki służby zdrowia, dla których funkcję organu założycielskiego pełni Województwo Śląskie.

Realizując swą misję polegającą na wspieraniu działań proekologicznych podejmowanych przez administrację publiczną, przedsiębiorców, instytucje i organizacje pozarządowe Fundusz zorganizował konferencję pt. **„Gospodarka odpadami – finansowanie, prawo i technologie”**. Uczestniczyli w niej przedstawiciele samorządów gminnych województwa śląskiego oraz reprezentanci przedsiębiorstw zajmujących się gospodarką odpadami. Bernard Błaszczyk – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska i Adam Zdziebło - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, a także Małgorzata Skucha - Zastępca Prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz pracownicy ministerialnych departamentów odpowiedzialnych za gospodarkę odpadami zaprezentowali aktualną sytuację i najnowsze propozycje zmian legislacyjnych dotyczących finansowania i organizowania gospodarki odpadami.

Konferencja „Gospodarka odpadami - finansowanie, prawo i technologie” - Katowice, luty.

Laureaci nagród przyznawanych z okazji Dnia Ziemi - „Zielone Czeki 2009” - Katowice, 22 kwietnia.

Jak co roku z okazji Dnia Ziemi osobom mającym szczególny wkład w ochronę środowiska w województwie śląskim, Zarząd WFOŚiGW na wniosek Kapituły nagród przyznał sześć **„Zielonych czeków”**. Po raz kolejny nagrodzono też laureatów XI Edycji Narodowego Konkursu **„Przyjaźni Środowisku”** z terenu województwa śląskiego przyznając im nagrody finansowe.

Patronatem objęto IX Eko – Wystawę w Pietrowicach Wielkich pt: **„Ciepło Przyjazne Środowisku”**. W towarzyszącej ekspozycji konferencji pn. **„Odnawialne źródła energii Samorząd wobec wyzwań ochrony klimatu”** udział wzięli samorządowcy, lokalni przedsiębiorcy, ekolodzy i specjaliści w zakresie odnawialnej energii i jej finansowania. Celem panelu było zaprezentowanie możliwości i szans podjęcia w małych społecznościach działań zmierzających do inwestowania w systemy energooszczędne, zwłaszcza wykorzystujące odnawialne źródła energii.

Konferencja „Odnawialne źródła energii Samorząd wobec wyzwań ochrony klimatu” - Pietrowice Wielkie, maj.

Fundusz w Regionie

Laureaci konkursu „Zielone drzwi do Europy” - Chorzów, czerwiec.

Obóz dla dzieci powodzią zorganizowany przez Chorągiew Śląską ZHP, lipiec.

Likwidowane Zakłady „Izolacja” w Ogrodzieńcu - Ogrodzieńiec, lipiec.

W Światowym Dniu Ochrony Środowiska Naturalnego, w chorzowskim Ośrodku Harcerskim odbył się finał konkursu plastycznego pn. **„Zielone drzwi do Europy”** zorganizowanego dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów województwa śląskiego. Jego celem była szeroko pojęta edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży oraz zwrócenie uwagi na piękno otaczającej przyrody i promocja unijnego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Spośród 1009 prac z 314 szkół z województwa śląskiego jury wybrało i nagrodziło najlepsze.

Dofinansowano wakacyjne obozy dla 180 dzieci powodzią z terenów Podkarpacia, dotkniętego powodzią na przełomie czerwca i lipca 2009 roku. Fundusz sfinansował ich pobyt w czystych ekologicznie i atrakcyjnych turystycznie miejscowościach: Pająk, Siamoszyce, Zawady i Wapienica. Chorągiew Śląska ZHP zorganizowała tam dwutygodniowe obozy, podczas których oprócz wypoczynku wakacyjnego realizowane były programy profilaktyki zdrowotnej i edukacji ekologicznej. Była to wspólna akcja podjęta razem ze Śląskim Kuratorium Oświaty natychmiast po wystąpieniu klęski żywiołowej na Podkarpaciu.

Od lipca do września trwała akcja Wojewódzkiego Funduszu i redakcji „Polska Dziennik Zachodni” pod nazwą **„Eko Oko – Czysty Śląsk – rozbijanie bomb ekologicznych”**. Jej celem było pokazanie zagrożenia, jakie stwarzają dla mieszkańców regionu składowiska odpadów niebezpiecznych. Wskazano możliwe metody ich neutralizacji i źródła finansowania oraz osoby lub instytucje odpowiedzialne za przeprowadzenie takiej operacji na terenach zwałowiska odpadów niebezpiecznych po Zakładach Chemicznych w Tarnowskich Górach, osadników cynkowych na terenach zlikwidowanego wydziału cynku Huty Metali Nieżelaznych w Katowicach-Szopienicach, magazynach po produkcji pestycydów w Jaworznie i składowiskach odpadów azbestowych w Ogrodzieńcu.

Na łamach Polski Dziennika Zachodniego swoje opinie prezentowali przedstawiciele Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Ministerstwa Środowiska, władz wojewódzkich, lokalni samorządowcy oraz niezależni eksperci. 17 września w siedzibie Media Centrum w Sosnowcu odbyła się debata, będąca podsumowaniem tej akcji. Jej efektem było podpisanie deklaracji zobowiązania do współdziałania w celu rozbrojenia „bomb ekologicznych” w województwie śląskim. Deklarację podpisali między innymi przedstawiciele rządu: podsekretarz stanu w resorcie rozwoju regionalnego Adam Zdziębło, podsekretarz stanu w resorcie środowiska Bernard Błaszczyk; marszałek województwa śląskiego Bogusław Śmigieński, wojewoda śląski Zygmunt Łukaszczyk, senator Krystyna Bochenek i prezes Funduszu Gabriela Lenartowicz.

Debata na temat rozbrajania „bomb ekologicznych” - Sosnowiec, wrzesień.

We wrześniu 2009 roku przyznano nagrody w ogłoszonym konkursie **EkoGmina'2009** na najbardziej ekologiczną gminę w województwie śląskim. Jury oceniało inicjatywy podjęte w ostatnich trzech latach w zakresie m.in. gospodarki odpadami, wodno-ściekowej, likwidacji

i unieszkodliwiania azbestu, ograniczania niskiej emisji oraz edukacji ekologicznej i ochrony przyrody.

W konkursowych ankietach gminy prezentowały także rozmiary i sposoby wykorzystania krajowych i unijnych środków na realizację proekologicznych przedsięwzięć. Laureaci otrzymali nagrody finansowe z przeznaczeniem na przedsięwzięcia przewidziane w ustawie Prawo ochrony środowiska oraz wyróżnienia z przeznaczeniem na opracowanie programów efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

Wręczenie nagród w konkursie EkoGmina 2009 - Katowice, wrzesień.

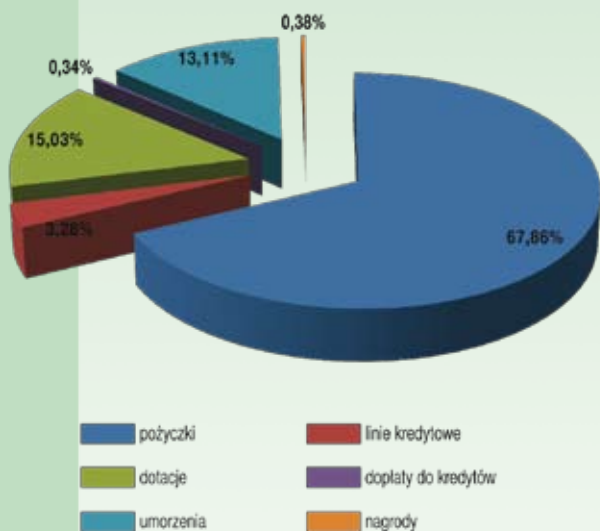
W grudniu rozstrzygnięto ogłoszony konkurs dla organizacji pozarządowych prowadzących działalność proekologiczną pn. **EkoAktywni 2009**. Celem konkursu było wyróżnienie najlepszych i zachęcenie innych do zwiększonej aktywności w zakresie szeroko pojętej działalności proekologicznej.

Wręczenie nagród w konkursie EkoAktywni 2009 - Katowice, grudzień.

Plan finansowy

W 2009 roku wysokość udzielonej pomocy finansowej Funduszu na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska wyniosła 395,98 mln zł tj. o 36,11 mln zł więcej niż w 2008 roku.

Główną formę dofinansowania zadań proekologicznych przez Fundusz było **finansowanie zwrotne**, które wyniosło **282 mln zł** i obejmowało:

- pożyczki **268,71 mln zł**
- linie kredytowe obsługiwane przez bank, ze środków Funduszu **12,99 mln zł**.

Najwięcej pożyczek wypłacono na inwestycje w ochronie atmosfery oraz na budowę kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków komunalnych.

Na zadania te przeznaczono ponad 85% udzielonych pożyczek i kredytów.

Przedsięwzięcia proekologiczne współfinansowane ze środków unijnych były wspierane w formie pożyczek preferencyjnych i pomostowych.

Na współfinansowanie projektów z udziałem Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych wypłacono 37,36 mln zł (**13,3% wydatków**).

Oprocentowanie pożyczek udzielanych przez Fundusz miało charakter preferencyjny w porównaniu do oprocentowania kredytów komercyjnych udzielanych przez banki. Oprocentowanie pożyczek udzielonych w 2009 roku w stosunku rocznym kształtowało się w przedziale **od 3,00% do 3,15%**.

Finansowanie bezwrotne wyniosło **114,25 mln zł** i obejmowało:

- dotacje **59,50 mln zł**
- dopłaty do oprocentowania kredytów preferencyjnych udzielonych przez banki **1,35 mln zł**
- umorzenia **51,91 mln zł**
- nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska **1,49 mln zł**.

ZADANIA INWESTYCYJNE

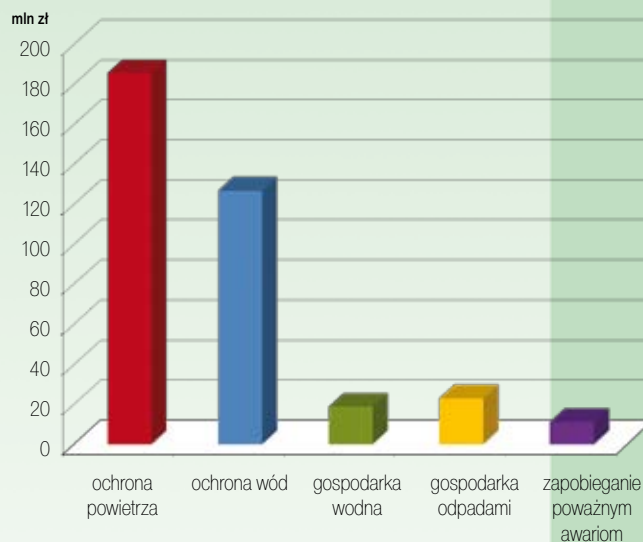
Najwyższe dofinansowanie w wysokości **185,49 mln zł**, udzielono na zadania z zakresu **ochrony powietrza** (51% środków przeznaczonych na zadania inwestycyjne).

Na inwestycje dotyczące **ochrony wód** wydatkowano **126,71 mln zł** (35% pomocy na inwestycje). Przedsięwzięcia z tego zakresu należą do głównego kierunku zadań finansowanych z dotacyjnych środków Unii Europejskiej.

Przedsięwzięcia w **gospodarce wodnej** otrzymały pomoc w wysokości **18,68 mln zł** (5% pomocy na zadania inwestycyjne), przeznaczoną przede wszystkim na budowę i modernizację urządzeń ochrony przeciwpowodziowej oraz inwestycje związane z zaopatrzeniem ludności w wodę pitną.

Na zadania związane z **gospodarką odpadami** wypłacono **22,91 mln zł** (6% kwoty udzielonej pomocy na zadania inwestycyjne). Dofinansowano głównie zadania związane z wykorzystaniem odpadów przemysłowych i komunalnych.

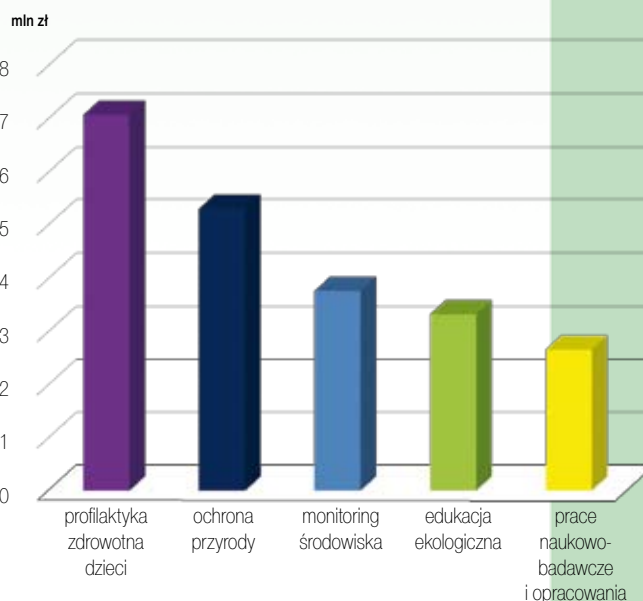
Działania polegające na **zapobieganiu poważnym awariom** wsparto kwotą **11,03 mln zł** (3% kwoty udzielonej pomocy na zadania inwestycyjne).

ZADANIA POZAINWESTYCYJNE

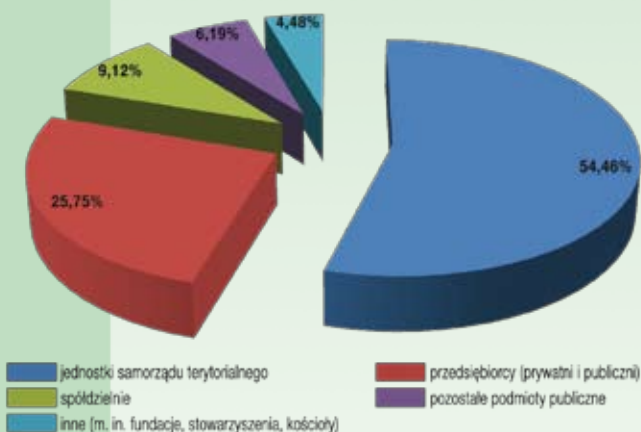
Na 313 zadań pozainwestycyjne wydatkowano **22,09 mln zł** (5% całej udzielonej pomocy) w tym:

- **5,40 mln zł** na **ochronę przyrody i lasów** (24%),
- **3,26 mln zł** na **edukację ekologiczną** (15%),
- **7,04 mln zł** na **profilaktykę zdrowotną dzieci** (32%).

Beneficjenci pomocy Funduszu

60% beneficjentów pomocy Funduszu w 2009 roku stanowiły samorzady i inne podmioty sektora finansów publicznych.

Podział wypłat środków ze względu na kategorie beneficjentów przedstawia się następująco:

• jednostki samorządu terytorialnego	215,65 mln zł
• przedsiębiorcy (prywatni i publiczni)	101,96 mln zł
• spółdzielnie	36,10 mln zł
• pozostałe podmioty publiczne	24,52 mln zł
• inne (m.in. fundacje, stowarzyszenia, kościoły)	17,75 mln zł

Razem 395,98 mln zł

W 2009 roku zawarto **1 445 umowy o dofinansowanie** zadań ze środków Funduszu na kwotę ogółem **454,15 mln zł**.

Struktura zawartych w roku 2009 umów dotacji i pożyczek przedstawia się następująco:

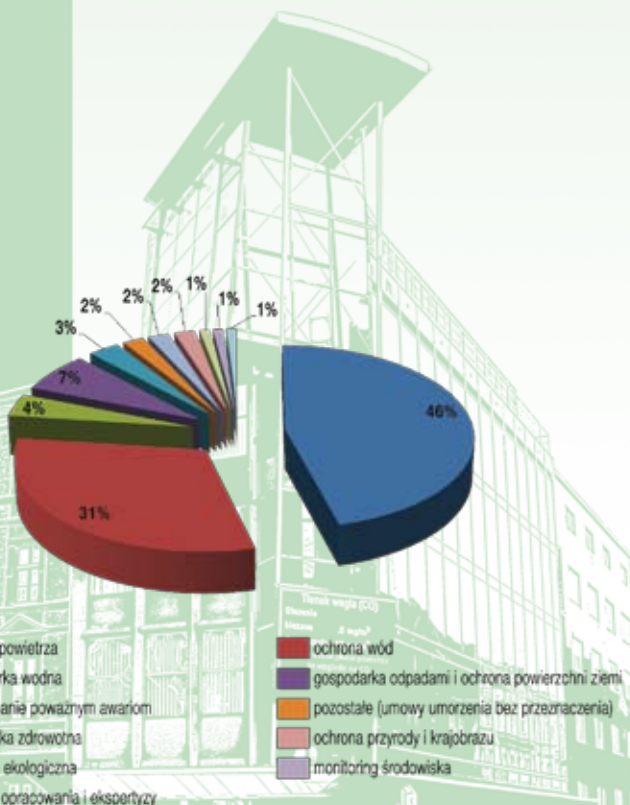
- **583 umowy dotacji na kwotę 77 mln zł,**
- **374 umów pożyczek preferencyjnych na kwotę 312 mln zł.**

W roku 2009 podpisano umowy na bankowe linie kredytowe, obsługiwane przez Bank Ochrony Środowiska S.A. (wybrany w drodze przetargu) w celu finansowania:

- systemów grzewczych i obiektów o zapotrzebowaniu mocy cieplnej do 200 kW,
- budowy systemów oczyszczających lub odprowadzających ścieki (budowa przydomowych oczyszczalni ścieków o przepustowości do 10 m³/d i systemów odprowadzających ścieki),
- demontażu, transportu i unieszkodliwienia odpadów azbestowych.

Łącznie podpisano 280 umów kredytowych na kwotę 12,78 mln zł.

Największym zainteresowaniem cieszyła się linia na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, w ramach której udzielono 254 kredyty, na kwotę 12,52 mln zł.

DZIAŁANIA INWESTYCYJNE

W roku 2009 zakończono realizację 413 zadań inwestycyjnych współfinansowanych przez Fundusz.

Zakończone zadania dały możliwość uzyskania efektów ekologicznych i rzeczowych w zakresie ochrony zasobów wodnych, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi, ochrony powietrza atmosferycznego, oraz przeciwdziałania wystąpienia poważnym awariom.

Zakończono **53 zadania** z zakresu **ochrony wód**, w tym rozbudowę bądź modernizację oczyszczalni pozwalających na oczyszczenie 12.832 m³/d ścieków komunalnych oraz budowę kolektorów sanitarnych o długości 375,3 km, umożliwiających odprowadzenie do oczyszczalni 11.337,3 m³/d ścieków.

Do najważniejszych inwestycji z zakresu ochrony wód zakończonych w 2009 roku należały:

- budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych w Rudzie Śląskiej, Kłobucku, Bestwinie - **ponad 28 mln zł**,
- rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w gminach: Częstochowa, Rybnik, Ruda Śląska, Miedźna, Kamienica Polska, Brenna, Pawłowice - **27 mln zł**.

W zakresie zadań z zakresu **gospodarki wodnej** zrealizowano **40 zadań**, których wynikiem jest:

- wykonanie ok. 80 km sieci wodociągowej, m.in. w gminach: Ciasna, Dąbrowa Zielona, Goleiszów, Pilchowice, Ormontowice, Poraj - **5 mln zł**,
- modernizacja stacji uzdatniania wody w Woźnikach, Słotwinie - **500 tys. zł**
- regulacja rzeki Puńcówka w powiecie Cieszyńskim, rzeki Piszarówka w Wilamowicach, rzeki Wapienica w Czechowicach Dziedzicach - **1 mln 500 tys. zł**,
- odbudowa wałów rzeki Białej w Bielsku-Białej, nadbudowa obwałowań rzeki Wapienica w Czechowicach-Dziedzicach - **1 mln 700 tys. zł**.

OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

GOSPODARKA WODNA

Efekty ekologiczne i rzeczowe

GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI

W zakresie **gospodarki odpadami oraz ochrony powierzchni ziemi** dofinansowano **38 zadań**, w tym:

- usunięto i unieszkodliwiono odpady zawierające azbest m.in. w gminach: Jeleśnia, Węgierska Górką, Milówka, Kroczyce, Kłomnice), Ujsoty, Bieruń - **ponad 2 mln zł**,
- rozbudowano składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Wojkowicach o pojemności 100.000 m³ - **600 tys. zł**,
- zamknięto i rekultywowano składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne we Włodowicach na powierzchni 0,3 ha – **43 tys. zł**.

OCHRONA POWIETRZA

W roku 2009 wsparto finansowo realizację **278 zadań** związanych z **ochroną atmosfery**, które stworzyły możliwość zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery o:

1.500.001,0	kg/a zanieczyszczeń pyłowych,
101.301.807,7	kg/a zanieczyszczeń gazowych,
w tym:	
8.841.306,5	kg/a SO ₂
1.102.816,5	kg/a NO _x
1.324.254,0	kg/a CO
90.033.113,2	kg/a CO ₂
317,5	kg/a b-alfa-p

Do najważniejszych zadań przekazanych do eksploatacji należą:

- inwestycje realizowane w ramach lokalnych programów obniżenia niskiej emisji w zasobach mieszkaniowych w gminach:
 - Tarnowskie Góry** (zmniejszenie emisji: pyłu – 50.180 kg/a, SO₂ – 28.060 kg/a),
 - Świerklaniec** (zmniejszenie emisji: pyłu – 32.421 kg/a, SO₂ – 12.202 kg/a),
 - Kalety** (zmniejszenie emisji: pyłu – 32.181 kg/a, SO₂ – 22.650 kg/a),
 - Lubliniec** (zmniejszenie emisji: pyłu – 30.666 kg/a, SO₂ – 19.826 kg/a),
 - Piekary Śląskie** (zmniejszenie emisji: pyłu – 39.702 kg/a, SO₂ – 22.014 kg/a),
 - Częstochowa** (zmniejszenie emisji: pyłu – 23.587 kg/a, SO₂ – 20.877 kg/a),
 - Lędziny** (zmniejszenie emisji: pyłu – 18.281 kg/a, SO₂ – 13.656 kg/a)
- **ponad 21 mln zł**,
- budowa bloku energetycznego o mocy 460 MW w Elektrowni Łągisza (zmniejszenie emisji pyłu – 778.000 kg/a, SO₂ – 8.144.000 kg/a) - **40 mln zł**,
- modernizacja kotłowni „Grażyński” należącej do Zakładu Inżynierii Miejskiej Sp. z o.o. z Mikołowa (zmniejszenie emisji pyłu – 70.074 kg/a, SO₂ – 31.172 kg/a) - **ponad 2 mln zł**,

- budowa i uruchomienie kotłowni parowej Conbelts Bytom S.A. w Bytomiu (zmniejszenie emisji pyłu – 10.928 kg/a, SO₂ – 117.495 kg/a)
- 3 mln 700 tys. zł.

Przeprowadzona została przebudowa źródeł ciepła, w tym z zastosowaniem alternatywnych źródeł energii:

- budowa instalacji zgazowania słomy w Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Tarnowskich Górach - **234 tys. zł,**
- zabudowa pomp ciepła w obiektach należących do Spółki Rafbol BRW z Żernicy oraz w budynku Ośrodka Zdrowia w Koniakowie - **120 tys. zł,**
- zabudowa kolektorów słonecznych na obiektach: Caritas Archidiecezji Katowickiej Dom Świętego Józefa w Katowicach, Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - Szpital Wielospecjalistyczny w Jaworznie
- ponad 220 tys. zł.

DZIAŁANIA POZAINWESTYCYJNE

W zakresie **ochrony obszarów i obiektów cennych przyrodniczo** wykonano między innymi następujące prace:

- rewitalizację studni „Książęcej” oraz studni na ciek „Paprociowym” w Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu i Zespołu Pałacowo-Parkowego w Nakle Śląskim,
- cięcia i zabiegi pielęgnacyjne w parkach zabytkowych i miejskich o charakterze międzygminnym w Strumienu, Pszczynie, Hańcovie, Chorzowie, Borowni, Łochyni, Tarnowskich Górach, Reptach, Rybniku, Ormontowicach, Kochcicach, Groźcu, Jaworzu,
- uporządkowano i przygotowano teren oraz nasadzono sadzonki drzew owocowych starych odmian i lokalnie uprawianych drzew owocowych, utworzono cenną kolekcję poprzez nasadzenie cennych gatunków i odmian roślin wrzosowatych w Śląskim Ogrodzie Botanicznym w Mikołowie.

OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

Efekty ekologiczne i rzeczowe

OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

W ramach **ochrony zagrożonych wyginięciem roślin i zwierząt wolnożyjących** między innymi:

- kontynuowano działania ratownicze ograniczające populację kornika drukarza oraz dofinansowano zakup pułapek feromonowych, bezobsługowych chwytaków, wycinkę drzew opianowanych przez korniki na terenie Beskidów dla Nadleśnictw: Bielsko-Biała, Jeleśnia, Ujsoly, Ustroń, Węgierska Górka i Wisła.

OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

W zakresie **naprawy szkód w środowisku przyrodniczym** prowadzono między innymi prace polegające na naprawianiu szkód spowodowanych trąbą powietrzną, wicherami i gradobiciem, które to zjawiska przeszły nad województwem śląskim w sierpniu 2008 roku w gminach: Blachownia, Kruszyna, Mykanów. Wykonano prace polegające na zebraniu i zdeponowaniu 122,5 Mg odpadów różnych, 22,23 Mg odpadów zawierających azbest, zakupiono paliwo do sprzętu przeznaczonego do cięcia gałęzi, drewna i transportu odpadów na składowiska. Nasadzono drzewa: 6 997 szt. sosny na działkach gminnych oraz ok. 50 szt. klonu jesionolistnego w obrębie pasa drogowego w miejscowości Bogusławie.

OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU

W ramach **ochrony przeciwpożarowej terenów leśnych** przeprowadzono patrolowanie lotnicze lasów województwa śląskiego na terenie nadleśnictw: Brynek, Gidle, Herby, Katowice, Kłobuck, Kobiór, Koniecpol, Koszęcin, Lubliniec, Rudy Raciborskie, Rudziniec, Rybnik, Siewierz, Świerklaniec, Złoty Potok. Samoloty patrolowo-gaśnicze i śmigłowce przelatały nad województwem śląskim 300 godzin.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

W zakresie **edukacji ekologicznej** między innymi:

- doposażono w pomoce dydaktyczne służące realizacji edukacji ekologicznej Leśną Salę Edukacyjną Nadleśnictwa Katowice,
- doposażono Śląski Ogród Botaniczny w Mikołowie w sprzęt niezbędny do prowadzenia programów z zakresu edukacji ekologicznej,
- w miejscowości Leszczyny oznakowano przyrodniczo-historyczną ścieżkę edukacyjną pn. „Wśród leszczyn i śladów Bartela” o długości ok. 2 km,
- zorganizowano warsztaty ekologiczne w ośrodkach edukacji ekologicznej, w których wzięło udział 8 181 dzieci i młodzieży,

- współorganizowano konkursy ekologiczne o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim oraz olimpiady ekologiczne, festiwale ekologiczne (Raciborski Festiwal Ekologiczny Piosenki i Wiersza dla dzieci i młodzieży szkolnej Racibórz 2009 i III Festiwal Kultury Ekologicznej „Zielono mi” - Katowice 2009).

Profilaktyką zdrowotną objęte zostały dzieci z obszarów, na których występują przekroczenia standardów jakości środowiska.

Z wyjazdów zdrowotnych realizowanych:

- w trakcie roku szkolnego („zielone szkoły”) skorzystało 20 814 dzieci,
- w okresie wakacji i ferii zimowych wyjechało 5 470 dzieci.

W ramach **profilaktyki specjalistycznej** z wyjazdów skorzystało 1 124 dzieci.

W zakresie **zarządzania środowiskowego** realizowane były badania stanu środowiska, opracowania i ekspertyzy. Zadania były realizowane w celu wspomaganie działalności władz regionalnych i lokalnych w instrumenty zarządzania środowiskiem, w tym:

- wykonano opracowanie pn.: „Określenie granic i powierzchni zlewni rowów występujących na terenie Gminy Racibórz”,
- opracowano plany urządzania lasu dla lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych w powiatach: kłobuckim, cieszyńskim, zawierciańskim, będzińskim, bielskim i żywieckim,
- wykonano pracę naukowo - badawczą pn.: „Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego rtęcią, z uwzględnieniem jej fizycznej i chemicznej specjacji w świetle Dyrektywy 2004/107/WE”,
- dla województwa śląskiego opracowano bilans wodny i wodno-gospodarczy dla potrzeb aktualizacji programu małej retencji,
- na bieżąco analizowano i dokumentowano stan środowiska, określano przyczyny i trendy zmian jakości wszystkich komponentów środowiska, oceniano skuteczność podejmowanych działań ochronnych, informowano społeczeństwo o stanie środowiska, przedstawiano raporty o stanie środowiska.

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM W REGIONIE

Podpisanie umowy z Gminą Poczesna - Katowice, lipiec.

Podpisanie umowy z Gminą Konopiska - Konopiska, listopad.

Wojewódzkiemu Funduszowi powierzono rolę Instytucji Wdrażającej

(Pośredniczącej II stopnia) dla największego w historii Unii Europejskiej programu pomocowego „Infrastruktura i Środowisko”, którego celem jest dostosowanie stanu sześciu dziedzin naszego życia, w tym środowiska, do standardów Unii Europejskiej.

WFOŚiGW drugi rok kontynuował działania mające na celu przygotowanie przez gminy województwa śląskiego wniosków o unijne dotacje **dla projektów inwestycyjnych o wartości poniżej 25 mln euro** dla zadań z zakresu: **gospodarki wodno-ściekowej** oraz **gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi**.

Zadania Funduszu polegały na:

- przygotowaniu i ocenie projektów indywidualnych z listy Ministra Rozwoju Regionalnego (MRR) oraz zgłaszanych w trybie konkursowym (ocena formalna i merytoryczna I stopnia wniosków, zawieranie umów z beneficjentami),
- kontroli dotyczącej zawierania umów przez beneficjenta oraz sprawdzaniu realizacji projektów,
- monitorowaniu realizacji projektów,
- zarządzaniu finansowym i rozliczaniu projektu,
- informacji i promocji dotyczącej roli programu operacyjnego w przekształcaniu regionu.

Fundusz pełnił też rolę Instytucji Pośredniczącej II stopnia **dla dwóch projektów znajdujących się na liście projektów indywidualnych:**

- „Budowa kompleksowego systemu gospodarki odpadami w Sosnowcu”,
- „System gospodarki odpadami dla miast Górnośląskiego Związku Metropolitalnego wraz z budową zakładów termicznej utylizacji odpadów”.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ SPÓJNOŚCI

W 2009 roku przeprowadzono trzy nabory wniosków w trybie konkursowym

na zadania związane z gospodarką wodno-ściekową, gospodarką odpadami oraz przywracaniem terenom zdegradowanej wartości przyrodniczych i ochrony brzegów morskich.

- **pierwszy nabór** zakończył się 27 lutego 2009 roku. Wpłynęły **trzy wnioski**, z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, na kwotę dofinansowania ze środków unijnych w wysokości **ponad 61 mln zł** (koszt całkowity projektów to ponad 83 mln zł),
- **drugi nabór** zakończył się 30 kwietnia 2009 roku. Wpłynął **jeden wniosek** dotyczący gospodarki wodno-ściekowej, na kwotę dotacji unijnej **do 27 mln zł** (koszt całkowity projektu to ponad 35 mln zł),
- **trzeci nabór** zakończył się 30 listopada 2009 roku. Wpłynęło **pięć wniosków**, w tym cztery z zakresu gospodarki wodno-ściekowej, na kwotę dofinansowania z UE określoną na **ponad 171 mln zł** (koszt całkowity projektów to ponad 314 mln zł) oraz jeden z zakresu gospodarki odpadami na kwotę dofinansowania **ponad 7 mln zł** (koszt całkowity projektu to ponad 19 mln zł).

Łącznie od 2008 roku Fundusz na podstawie potwierżeń przyznania środków beneficjentom wydawanych przez Ministra Środowiska zawarł umowy dotacji na **9 projektów w ramach procedury konkursowej**. Łączny koszt tych projektów wynosi **około 530 mln zł**, a dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej to **ponad 326 mln zł**. Jeden z nich dotyczy gospodarki odpadami komunalnymi, a osiem gospodarki wodno-ściekowej.

Fundusz jest również Instytucją Wdrażającą dla **dwóch projektów kluczowych**. Ich łączny koszt planowany jest na **ponad 1 164 mln zł**, w tym **ponad 637 mln zł** ze środków Unii Europejskiej.

Przedstawiciele WFOŚiGW uczestniczyli w cyklicznie odbywających się spotkaniach szkoleniowych i konsultacyjnych Instytucji Wdrażających z Instytucją Pośredniczącą PO IiŚ. Organizatorem i gospodarzem jednego ze spotkań był Fundusz w Katowicach.

Podpisanie umowy z PGKIM Sp. z o.o. w Łaziskach Górnych - Łaziska Górne, wrzesień.

Podpisanie umowy z Gminą Kłobuck - Katowice, czerwiec.

Spotkanie przedstawicieli IW i IP - Zielona Góra, wrzesień.

INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko”

Robocze spotkanie przedstawicieli IW - Częstochowa, maj.

W ramach współpracy jednostek wdrażających PO IiŚ w Biurze Terenowym w Częstochowie w 2009 roku odbywały się spotkania specjalistów wojewódzkich funduszy organizowane cyklicznie z inicjatywy Funduszu w Katowicach.

Przedstawiciele WFOŚiGW uczestniczyli w cyklicznie odbywających się spotkaniach szkoleniowych i konsultacyjnych Instytucji Wdrażających z Instytucją Pośredniczącą PO IiŚ. Organizatorem i gospodarzem jednego ze spotkań był Fundusz w Katowicach.

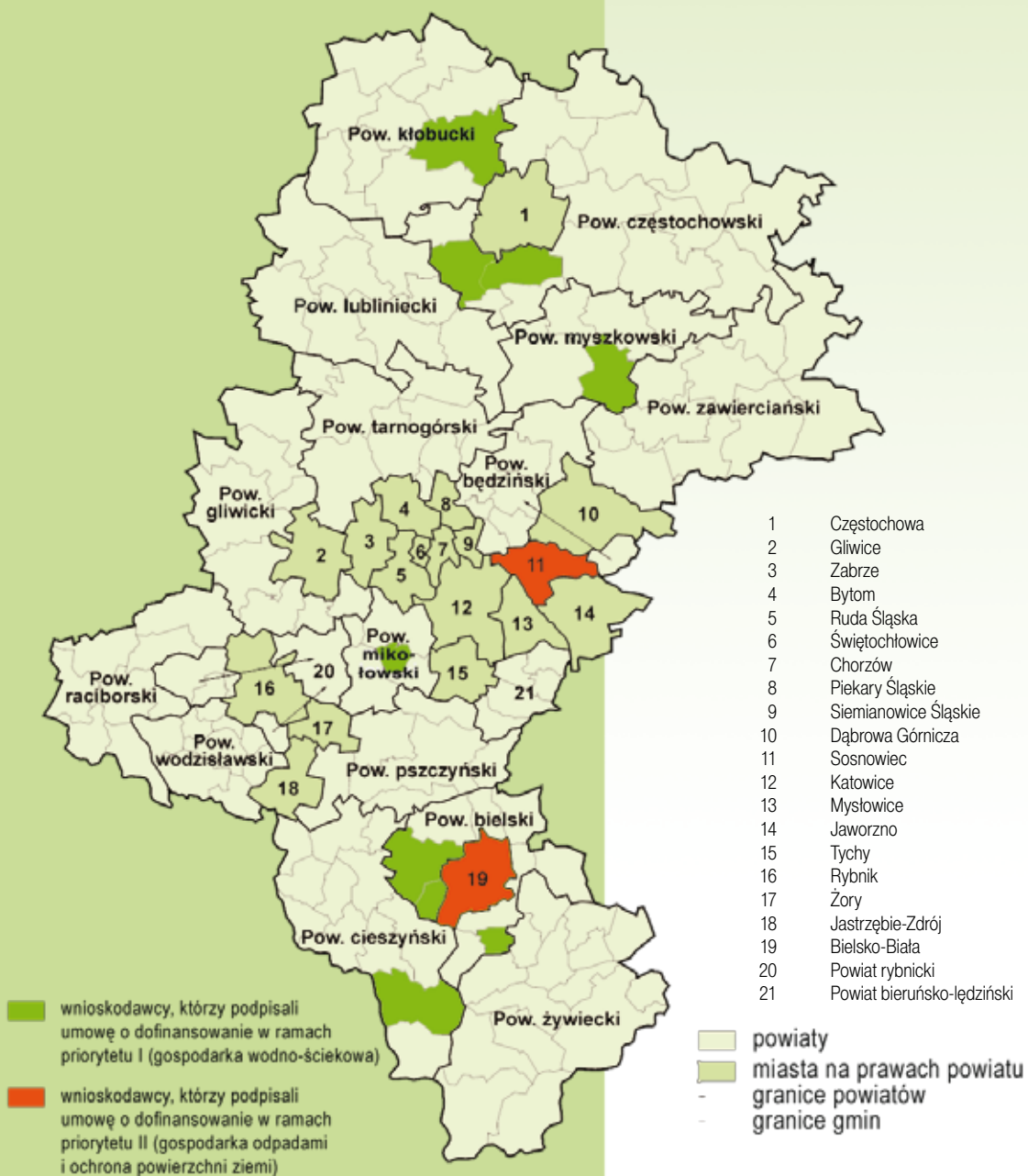

Internetowe forum wymiany doświadczeń na temat PO IiŚ.
Katowicki Fundusz uruchomił internetowe forum wymiany doświadczeń.

Pod adresem www.wfosigw.info.pl eksperci związani z realizacją unijnego programu mogą wymieniać się doświadczeniami i informacjami związanymi z opracowaniem i oceną wniosków beneficjentów, ich kontrolą czy też procedurami związanymi z zawieraniem umów lub rozliczaniem projektu i przekazywaniem środków wnioskodawcom.

Gminy z terenu województwa śląskiego, które podpisały umowy w ramach priorytetów I i II Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach

Biuro Funduszu w Katowicach

www.wfosigw.katowice.pl

biuro@wfosigw.katowice.pl

40-035 Katowice, ul. Plebiscytowa 19

tel. (32) 60 32 200, 60 32 300

fax: (32) 251 04 06

40-035 Katowice, ul. Kościuszki 30

Zespół Gospodarki Wodnej i Ochrony Wód ... tel. (32) 757 37 56

Zespół Ochrony Przyrody, Edukacji

Ekologicznej i Profilaktyki Zdrowotnej tel. (32) 757 37 30

Zespół Funduszy Europejskich tel. (32) 757 37 50

Zespół Kontroli PO IIŚ tel. (32) 757 37 61

Biuro Terenowe w Bielsku-Białej

43-300 Bielsko - Biała, ul. Legionów 57

tel. (33) 822 99 81, 810 09 80, 810 10 53, 810 09 79

fax (33) 810 09 78

biuro.bielsko@wfosigw.katowice.pl

Biuro Terenowe w Częstochowie

42-200 Częstochowa, ul. Czarторыskiego 28

tel. (34) 365 40 81, 361 05 66, 361 05 44

fax (34) 365 11 52

biuro.czwa@wfosigw.katowice.pl